Úterý, 4. července 2017

P8_TA(2017)0287

Delší životnost výrobků: přínosy pro spotřebitele a společnosti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. července 2017 o delší životnosti výrobků: přínosy pro spotřebitele a společnosti (2016/2272(INI))

(2018/C 334/06)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU) a zejména na článek 114 této smlouvy,

— s ohledem na články 191, 192 a 193 SFEU a na odkaz na cíl zajistit uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. července 2008 o akčním plánu pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku (COM(2008)0397),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie ([1]),

— s ohledem na pracovní plán Komise pro ekodesign na období 2016–2019 (COM(2016)0773), zejména na cíl stanovit více požadavků zaměřených na konkrétní výrobky, jakož i horizontálních požadavků v oblastech, jako je trvanlivost, opravitelnost, možnost modernizace, design umožňující rozebrání výrobku, snadné opětovné použití a recyklace,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku ([2]),

— s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2013/EU ze dne 20. listopadu 2013 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“ ([3]) (sedmý akční program pro životní prostředí),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 17. října 2013 nazvané „Na cestě k udržitelnější spotřebě: životnost průmyslových výrobků a informace pro spotřebitele k obnovení důvěry“ ([4]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. ledna 2011 nazvané „Evropa účinněji využívající zdroje – stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020“ (COM(2011)0021),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. září 2011 nazvané „Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje“ (COM(2011)0571),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. dubna 2013 nazvané „Budování jednotného trhu s ekologickými produkty – usnadnění lepší informovanosti o environmentálním profilu produktů a organizací“ (COM(2013)0196),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. července 2014 nazvané „Směrem k oběhovému hospodářství: program nulového odpadu pro Evropu“ (COM(2014)0398),

([1]) Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10.
([2]) Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171.
([4]) Úř. věst. C 67, 6.3.2014, s. 23.

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. prosince 2015 nazvané „Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství“ (COM(2015)0614) a na balíček oběhového hospodářství, jehož součástí je zejména revize směrnic o odpadech (směrnice 2008/98/ES, „rámcová směrnice o odpadech“), o obalech a obalových odpadech (směrnice 94/62/ES), o skládkách odpadů (směrnice 1999/31/ES), o vozidlech s ukončenou životností (směrnice 2000/53/ES), o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech (směrnice 2006/66/ES) a o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (směrnice 2012/19/EU),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. listopadu 2016 nazvané „Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti – evropské úsilí v oblasti udržitelnosti“ (COM(2016)0739),

— s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku (COM(2015)0635), který předložila Komise dne 9. prosince 2015,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů ([1]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu ([2]),

— s ohledem na zprávu Evropské organizace spotřebitelů (BEUC) ze dne 18. srpna 2015 nazvanou „Zboží dlouhodobé spotřeby: udržitelnější výrobky, lepší práva spotřebitelů. Očekávání spotřebitelů spojená s agendou EU v oblasti účinného využívání zdrojů a oběhového hospodářství“,

— s ohledem na studii Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 29. března 2016 nazvanou „Vliv informací o životnosti výrobku na spotřebitele“,

— s ohledem na studii vypracovanou v červenci 2016 na žádost Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů nazvanou „Delší životnost výrobků: přínosy pro spotřebitele a společnosti“,

— s ohledem na shrnutí evropského spotřebitelského centra ze dne 18. dubna 2016 nazvané „Plánované zastarávání aneb vedlejší produkty konzumní společnosti“,

— s ohledem na rakouskou normu ONR 192102 nazvanou „Značka excelence pro opravitelná elektrická a elektronická zařízení s dlouho životností“,

— s ohledem na článek 52 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A8-0214/2017),

A. vzhledem k tomu, že pracovní plán Komise pro ekodesign na období 2016–2019 obsahuje odkaz na oběhové hospodářství a na nutnost řešit otázky trvanlivosti a recyklovatelnosti;

B. vzhledem k tomu, že přijetí stanoviska k životnosti výrobků Evropským hospodářským a sociálním výborem (EHSV) dokládá zájem hospodářských subjektů a občanské společnosti o toto téma;

C. vzhledem k tomu, že je třeba najít rovnováhu mezi prodloužením životnosti výrobků a inovací, výzkumem a vývojem;

([1]) Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64.
([2]) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.

Úterý, 4. července 2017

D. vzhledem k tomu, že studie zadaná Výborem pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů ukazuje, že k podpoře delší životnosti výrobků jsou zapotřebí rozsáhlá politická opatření;

E. vzhledem k tomu, že vedle sebe existují různé hospodářské a obchodní modely, včetně hospodářského modelu založeného na používání, který může přispět ke snížení nepříznivých důsledků pro životní prostředí;

F. vzhledem k tomu, že je třeba podpořit prodloužení životnosti výrobků, zejména bojem proti plánovanému zastarávání;

G. vzhledem k tomu, že je třeba podpořit evropské odvětví oprav, sestávající zejména z mikropodniků a malých a středních podniků;

H. vzhledem k tomu, že větší harmonizace opatření pro opětovné použití výrobků podpoří místní hospodářství a vnitřní trh vytvořením nových pracovních míst a zvýšením poptávky po použitém zboží;

I. vzhledem k tomu, že z ekonomického i environmentálního hlediska je nutné zachovat suroviny a omezit produkci odpadu, což se snaží zohledňovat koncepce rozšířené odpovědnosti výrobce;

J. vzhledem k tomu, že podle průzkumu Eurobarometru provedeného v červnu 2014 uvádí 77 % spotřebitelů v EU, že upřednostňují pokus o opravu rozbitého zboží před nákupem nových výrobků; vzhledem k tomu, že informace o trvanlivosti výrobků a jejich opravitelnosti, které jsou spotřebitelům poskytovány, je nutné dále zlepšit;

K. vzhledem k tomu, že spolehlivé výrobky s dlouhou trvanlivostí přinášejí spotřebitelům odpovídající hodnotu za vynaložené peníze a zabraňují nadměrnému využívání zdrojů a produkci odpadu; vzhledem k tomu, že je proto důležité, aby byla prodloužena doba použitelnosti spotřebního zboží, a to prostřednictvím designu zaměřeného na trvanlivost a možnost opravy, modernizace, rozebrání a recyklace produktů;

L. vzhledem k tomu, že pokles důvěry spotřebitelů v kvalitu výrobků má negativní dopad na evropské společnosti; vzhledem k tomu, že v celé EU je v současné době v platnosti zákonná záruka v minimální délce 24 měsíců a v některých členských státech platí ustanovení, která spotřebitele chrání ještě více v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží;

M. vzhledem k tomu, že by mělo být dodržováno právo spotřebitelů vybrat si podle svých individuálních potřeb, očekávání a preferencí;

N. vzhledem k tomu, že navzdory studii EHSV z března 2016, která ukázala na jasnou vazbu mezi označováním životnosti výrobku a chováním spotřebitelů, nejsou spotřebitelé o životnosti výrobků řádně informováni;

O. vzhledem k tomu, že životnost výrobku a způsob, jakým daný výrobek stárne, jsou ovlivněny různými přirozenými nebo uměle vytvořenými faktory, např. složením, funkčností, náklady na opravu a spotřebními vzorci;

P. vzhledem k tomu, že opravy a náhradní díly by měly být snadněji dostupné;

Q. vzhledem k tomu, že kromě dlouhé životnosti výrobku je pro to, jakým způsobem daný výrobek přispěje k ochraně zdrojů, zásadní i míra jeho kvality během jeho životního cyklu;

R. vzhledem k tomu, že se množí vnitrostátní iniciativy zaměřené na řešení problému předčasného zastarávání zboží a softwaru; vzhledem k tomu, že je zapotřebí vytvořit v tomto ohledu společnou strategii pro jednotný trh;

S. vzhledem k tomu, že životnost digitálních nosičů je klíčová pro životnost elektronických přístrojů; vzhledem k tomu, že software stále rychleji zastarává, a proto musí být elektronické přístroje adaptabilní, aby si na trhu zachovaly konkurenceschopnost;

T. vzhledem k tomu, že výrobky se zabudovaným defektem, jenž má způsobit jejich poruchu a v konečném důsledku vést k tomu, aby po určitém počtu použití přestaly fungovat, dále snižují důvěru spotřebitelů a nemělo by být povoleno uvádět je na trh;

U. vzhledem k tomu, že podle údajů Eurobarometru je 90 % evropských občanů přesvědčeno, že by na výrobcích měla být jasně uvedena doba jejich použitelnosti;

V. vzhledem k tomu, že z výrobků s delší životností mohou mít užitek všechny hospodářské subjekty, včetně malých a středních podniků;

W. vzhledem k tomu, že sedmý akční program pro životní prostředí vyzývá k přijetí konkrétních opatření za účelem zlepšení trvanlivosti, opravitelnosti a opětovného používání výrobků a prodloužení jejich životnosti;

X. vzhledem k tomu, že v tomto ohledu má významnou úlohu rozšířená odpovědnost výrobce;

Y. vzhledem k tomu, že dosažení modelu oběhového hospodářství vyžaduje zapojení osob přijímajících politická rozhodnutí, občanů a podniků a znamená nejen změny v oblasti designu a prodeje výrobků a služeb, nýbrž i ve způsobu uvažování a v očekávání spotřebitelů a v podnikatelské činnosti, a to prostřednictvím vytváření nových trhů, které budou reagovat na změny v chování spotřebitelů a budou se vyvíjet směrem k používání, opakovanému používání a sdílení výrobků, což přispěje k prodloužení doby jejich použitelnosti a napomůže výrobě konkurenceschopných, trvalých a udržitelných výrobků;

Z. vzhledem k tomu, že u řady svítidel není možné vyměnit žárovku, což může vést k problémům, pokud žárovka přestane svítit, na trhu se objeví nové, účinnější žárovky nebo se změní preference zákazníka např. ohledně barvy světla, neboť pak je nutné vyměnit celé svítidlo;

AA. vzhledem k tomu, že světelné diody LED by pokud možno měly být vyměnitelné, nikoli neodstranitelné;

AB. vzhledem k tomu, že v rámci dalšího rozvoje oběhového hospodářství je nutné přijmout další opatření s cílem podněcovat opravitelnost, adaptabilitu, modernizaci, trvanlivost a recyklovatelnost výrobků s cílem prodloužit životnost a dobu použitelnosti výrobků, příp. jejich součástí;

AC. vzhledem k tomu, že stále větší rozmanitost výrobků, stále kratší inovační cykly a neustále se měnící módní trendy vedou k častějšímu nakupování nových výrobků, a tím ke zkrácení doby jejich použitelnosti;

AD. vzhledem k tomu, že velký potenciál skýtá odvětví oprav, obchodu s použitým zbožím a směny zboží, tj. odvětví, které usiluje o prodloužení životnosti výrobků;

AE. vzhledem k tomu, že by měla být nalezena rovnováha mezi snahou o prodloužení životnosti výrobků a zachování takového prostředí, které i nadále podněcuje inovace a další vývoj;

Navrhování odolných, trvanlivých a vysoce kvalitních výrobků

1. vyzývá Komisi, aby v proveditelných případech podporovala stanovení minimálních kritérií odolnosti, jež budou mimo jiné zahrnovat odolnost, opravitelnost a možnost modernizace, pro každou kategorii výrobků již od fáze návrhu, přičemž jejich zavedení napomohou normy vypracované všemi třemi evropskými normalizačními organizacemi (Evropským výborem pro normalizaci (CEN), Evropským výborem pro normalizaci v elektrotechnice (CENELEC) a Evropským ústavem pro telekomunikační normy (ETSI));

2. zdůrazňuje, že ve všech fázích životního cyklu výrobku je třeba dosáhnout rovnováhy mezi prodloužením životnosti výrobku, přeměnou odpadu na zdroje (druhotné suroviny), průmyslovou symbiózou, inovacemi, poptávkou spotřebitelů, ochranou životního prostředí a politikou růstu, a je přesvědčen, že vývoj výrobků, které stále efektivněji využívají zdroje, nesmí podněcovat krátkou životnost výrobků ani jejich předčasnou likvidaci;

3. zdůrazňuje, že témata, jako je trvanlivost výrobku, prodloužené záruční lhůty, dostupnost náhradních dílů, snadnost opravy a zaměnitelnost součástek, by měla být součástí obchodních nabídek výrobců, aby byly naplněny různé potřeby, očekávání a preference spotřebitelů, a podtrhuje, že tato témata jsou důležitým aspektem volné hospodářské soutěže;

Úterý, 4. července 2017

4. bere na vědomí úlohu obchodních strategií, jako je pronájem výrobku, při designu trvanlivých výrobků, kdy leasingové společnosti zůstávají vlastníky pronajatých jednotek a jsou motivovány k jejich opětovnému uvádění na trh a k investicím do vývoje trvanlivějšího zboží, což vede k nižšímu objemu nové výroby a likvidace výrobků;

5. připomíná stanovisko Parlamentu k revizi balíčku opatření k oběhovému hospodářství pozměňujícího směrnici o odpadech, který posílil zásadu rozšířené odpovědnosti výrobce, a vytvořil tak pobídky pro udržitelnější design výrobků;

6. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly výrobce stavebnicových konceptů, které jsou snadno rozmontovatelné a zaměnitelné;

7. je toho názoru, že by úsilí o trvanlivost a opravitelnost výrobků mělo jít ruku v ruce s cílem udržitelnosti, např. prostřednictvím využívání materiálů šetrných k životnímu prostředí;

8. se znepokojením konstatuje, že modemy, routery a televizní dekodéry / set-top boxy vytvářejí značné množství elektronického odpadu, když spotřebitelé přejdou k novému poskytovateli telekomunikačních služeb; připomíná spotřebitelům a poskytovatelům telekomunikačních služeb, že podle nařízení (EU) 2015/2120 již spotřebitelé, kteří přecházejí k novému poskytovateli telekomunikačních služeb, mají právo používat koncová zařízení podle svého výběru;

Podpora opravitelnosti a dlouhé životnosti výrobků

9. žádá Komisi, aby podporovala opravitelnost výrobků:

— podněcováním a zjednodušením opatření, díky nimž je možnost opravy zboží pro spotřebitele lákavá,

— využitím konstrukčních technik a materiálů, díky kterým je snazší a méně nákladné zboží opravit nebo nahradit některou z jeho součástek; spotřebitelé by se neměli ocitnout v nekonečném cyklu oprav a údržby vadných výrobků,

— podporou prodloužení záruční lhůty o dobu nutnou k provedení opravy, dochází-li k opakovanému nesouladu výrobku s platnými předpisy nebo je-li doba nutná k opravě delší než jeden měsíc,

— dále vybízením k tomu, aby byly součástky, jež jsou nezbytné pro fungování výrobku, nahraditelné a opravitelné, a to tím, že bude opravitelnost výrobku, je-li to přínosné, zařazena mezi jeho základní vlastnosti, a odrazováním od zabudovávání základních součástek, jako jsou baterie a světelné diody (LED), do výrobků, pokud to není opodstatněno bezpečnostními důvody,

— naléháním na výrobce, aby při nákupu poskytovali návod na údržbu a opravu, především u výrobků, u nichž jsou údržba a oprava důležité, a to s cílem zvýšit šanci na prodloužení životnosti výrobku,

— zajištěním možnosti, aby mohly být při opravě všech výrobků v souladu s platnými právními předpisy použity místo původních dílů náhražky o stejné kvalitě a výkonu,

— prostřednictvím normalizace vztahující se na náhradní díly a nářadí nezbytné k opravě tam, kde je to možné, s cílem zlepšit poskytování opravárenských služeb,

— vybízením výrobců, aby na požádání poskytovali opravnám návody na údržbu a opravu v různých jazycích,

— podporováním výrobců v tom, aby vyvinuli technologii pro výrobu baterií, která zajistí, aby životnost baterií a akumulátorů lépe odpovídala očekávané životnosti výrobku, nebo aby byla výměna baterií dostupnější a za cenu, která je úměrná ceně výrobku;

10. domnívá se, že je přínosné zajistit dostupnost náhradních dílů, které jsou nezbytné pro řádné a bezpečné fungování zboží, a to následujícími způsoby:

— podporou nezaměřenou jen na závody provádějící montáž výrobků, ale rovněž na dostupnost náhradních dílů,

— podporou hospodářských subjektů, aby ke spotřebitelskému zboží, které vyrábějí či dovážejí, poskytovaly odpovídající technický servis a aby dodávaly náhradní díly, jež jsou nezbytné pro řádné a bezpečné fungování zboží, za cenu odpovídající povaze a životnosti daného výrobku,

— jasným uváděním informace, zda pro dané zboží jsou či nejsou dostupné náhradní díly, za jakých podmínek a na jak dlouhou dobu, případně i prostřednictvím zřízení digitální platformy;

11. vybízí členské státy, aby se zabývaly vhodnými pobídkami na podporu udržitelných, vysoce kvalitních a opravitelných výrobků, podněcovaly opravy a prodej použitého zboží a rozvíjely odbornou přípravu v oboru opravárenské činnosti;

12. zdůrazňuje, že je důležité, aby byla zachována možnost využít služeb nezávislého opraváře, např. odrazováním od technických, bezpečnostních či softwarových řešení, která znemožňují, aby opravy prováděl někdo jiný než schválené podniky či subjekty;

13. vybízí k úsilí o podporu opětovného využívání náhradních dílů na trhu s použitým zbožím;

14. bere na vědomí možnost využívat 3D tisk k vyrábění dílů pro profesionály a spotřebitele; naléhavě požaduje, aby byla v tomto ohledu zajištěna bezpečnost výrobků, ochrana proti padělání a ochrana autorských práv;

15. připomíná, že při úspěšném uplatňování oběhového hospodářství hrají důležitou úlohu dostupnost normalizovaných a modulových součástí, plány na rozmontování, design výrobků zaměřený na dlouhou životnost a účinné výrobní postupy;

Fungování hospodářského modelu zaměřeného na používání a podpora malých a středních podniků a zaměstnanosti v EU

16. podtrhuje, že přechod k obchodním modelům typu „poskytování výrobků jako služba“ má potenciál zlepšit udržitelnost výrobních a spotřebních vzorců za předpokladu, že systémy, v nichž je poskytování výrobků službou, nepovedou ke zkrácení životnosti výrobků, a zdůrazňuje, že tyto obchodní modely by neměly poskytovat příležitosti k vyhýbání se daňovým povinnostem;

17. zdůrazňuje, že vývoj nových obchodních modelů, jako jsou internetové služby, nové formy marketingu, obchodní domy prodávající pouze použité zboží a rozšířenější dostupnost neformálních opravárenských zařízení (kavárny nabízející opravy, dílny, kde si lidé mohou zboží opravit sami), může přispět k prodloužení životnosti výrobků a zároveň zvýšit povědomí spotřebitelů o výrobcích s dlouhou životností a jejich důvěru v tyto výrobky;

18. vyzývá členské státy, aby:

— prováděly konzultace všech dotčených zúčastněných stran s cílem podpořit rozvoj prodejního modelu založeného na používání, jenž by přinášel výhody všem subjektům,

— zintenzivnily své úsilí prostřednictvím opatření podporujících rozvoj funkčního hospodářství a podporovaly pronájem, výměnu a půjčování zboží,

— podporovaly místní a regionální orgány, které aktivně prosazují rozvoj hospodářských modelů, jako je ekonomika sdílení a oběhové hospodářství, jež podněcují účinnější využívání zdrojů a trvanlivost zboží a kladou důraz na opravy, opětovné používání a recyklaci;

19. vybízí členské státy, aby zajistily, aby při zadávání veřejných zakázek bylo přihlíženo k ustanovení o nákladech životního cyklu obsaženému ve směrnici 2014/24/EU, a aby zvýšily míru opětovného využívání zařízení zakoupeného veřejnými orgány;

20. vyzývá členské státy a Komisi, aby ve svých veřejných politikách podporovaly ekonomiku sdílení vzhledem k výhodám, které poskytuje při využívání volných zdrojů a kapacit, například v odvětví dopravy a ubytování;

21. žádá Komisi, aby v rámci propagace oběhového hospodářství zdůrazňovala význam trvanlivosti výrobků;

22. vyzývá Komisi a členské státy, aby plně uplatňovaly hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovenou v právních předpisech EU (rámcová směrnice o odpadech (2008/98/ES)) a zejména aby zachovávaly co největší užitečnost a hodnotu elektrických a elektronických zařízení a nepovažovaly je za odpad, např. tím, že umožní přístup na místa sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení zaměstnancům center opětovného použití, jež budou schopna tyto výrobky a jejich součástky využít;

23. domnívá se, že opatření obsažená v tomto usnesení by měla být uplatněna zejména na malé a střední podniky a mikropodniky podle definice obsažené v doporučení Komise 2003/361/ES, a to odpovídajícím způsobem a úměrně jejich velikosti a kapacitám, s cílem zachovat jejich rozvoj a podnítit zaměstnanost a odbornou přípravu na nová povolání v EU;

24. vyzývá Komisi, aby se zabývala otázkou, jakým způsobem by bylo možné podpořit a usnadnit vyměnitelnost světelných diod LED, a aby kromě opatření v oblasti ekodesignu zvažovala i mírnější přístup zahrnující např. označování, systémy pobídek, zadávání veřejných zakázek nebo prodloužené záruky v případě, že je světelný zdroj do výrobku pevně zabudován;

25. naléhavě vyzývá členské státy, aby prováděly účinný dohled nad trhem s cílem zajistit, aby evropské i dovážené výrobky splňovaly požadavky týkající se politiky v oblasti výrobků a ekodesignu;

26. vyzývá Komisi a členské státy, aby zapojily místní a regionální orgány a respektovaly jejich pravomoci;

Zajištění lepší informovanosti spotřebitelů

27. žádá Komisi, aby zlepšila informace o trvanlivosti výrobků, a to následujícími způsoby:

— zvážením zavedení dobrovolné evropské značky, jež by zejména zahrnovala: trvanlivost a ekodesign výrobku, možnosti jeho modernizace v souladu s technickým pokrokem a jeho opravitelnost,

— dobrovolnými experimenty se společnostmi a dalšími zúčastněnými stranami na úrovni EU s cílem vypracovat označování očekávané doby použitelnosti výrobku na základě standardizovaných kritérií, jež by mohla být používána všemi členskými státy,

— vytvořením počítadla opotřebení u nejdůležitějších spotřebních výrobků, zejména u velkých elektrospotřebičů,

— posouzením dopadu sladění označování životnosti s délkou zákonné záruční lhůty,

— využitím digitálních aplikací nebo sociálních médií,

— standardizací informací v manuálech, jež se týkají trvanlivosti, možnosti modernizace a opravitelnosti výrobku, tak aby byly jasné, dostupné a snadno pochopitelné,

— informacemi vycházejícími ze standardizovaných kritérií, jež uvádějí očekávanou životnost výrobku;

28. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby:

— místním a regionálním orgánům, společnostem a sdružením poskytovaly pomoc při provádění informačních kampaní pro spotřebitele na téma prodloužení životnosti výrobků, zejména podáváním informací ohledně tipů na údržbu, opravy, opětovné použití atd.,

— podporovaly informovanost spotřebitelů o rychle se opotřebovávajících a neopravitelných výrobcích, ve vhodných případech zřizováním oznamovacích platforem pro spotřebitele;

29. vyzývá Komisi, aby vybízela k pravidelné a strukturované výměně informací a sdílení osvědčených postupů v celé Unii, mezi Komisí a členskými státy, včetně regionálních a obecních orgánů;

Opatření týkající se plánovaného zastarávání

30. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci se spotřebitelskými organizacemi, výrobci a dalšími zúčastněnými stranami předložila návrh definice plánovaného zastarávání hmotného zboží a softwaru, jež by byla platná na úrovni EU; vyzývá dále Komisi, aby ve spolupráci s orgány dozoru nad trhem prozkoumala možnost zřízení nezávislého systému, který by mohl testovat výrobky a odhalovat v nich zabudované prvky, jež zkracují jejich životnost; v této souvislosti požaduje lepší právní ochranu „oznamovatelů" a vhodná odrazující opatření pro výrobce;

31. poukazuje na průkopnickou úlohu některých členských států v tomto ohledu, například na iniciativu zemí Beneluxu týkající se boje proti plánovanému zastarávání a prodloužení životnosti domácích (elektrických) spotřebičů; zdůrazňuje, že je v tomto ohledu důležité sdílet osvědčené postupy;

32. konstatuje, že možnost modernizace výrobků může zpomalit jejich zastarávání a snížit jejich dopad na životní prostředí a náklady pro uživatele;

Posílení práva na zákonnou záruční lhůtu

33. považuje za zásadně důležité, aby byli spotřebitelé lépe informováni o tom, jak funguje zákonná záruční lhůta; žádá, aby byl úplný písemný odkaz na záruční lhůtu obsažen na faktuře vystavované při prodeji výrobku;

34. vyzývá Komisi, aby předkládala iniciativy a opatření k posílení důvěry spotřebitelů prostřednictvím:

— větší ochrany spotřebitelů, zejména u výrobků s delší přiměřeně očekávanou dobu použitelnosti, a přihlédnutí k přísným opatřením na ochranu spotřebitelů, která již byla přijata v některých členských státech,

— přihlédnutí k účinkům jak právních předpisů týkajících se ekodesignu, tak smluvního práva na výrobky spojené se spotřebou energie za účelem uceleného přístupu k regulaci výrobků,

— zaručení toho, aby byli spotřebitelé v kupní smlouvě konkrétně informováni o svém nároku na zákonnou záruku, a podpory programů zvyšujících povědomí o tomto právu,

— zjednodušení prokazování koupě pro spotřebitele tím, že záruka bude spojena se zbožím, nikoli s kupujícím, a dále tím, že bude nadále podporováno všeobecné zavedení elektronických účtenek a digitálních záručních systémů;

35. žádá o zavedení mechanismu pro podávání stížností na úrovni EU v případech, kdy není dodržováno právo na záruku, s cílem usnadnit sledování uplatňování evropských norem příslušnými orgány;

36. poukazuje na skutečnost, že posílením zásady rozšířené odpovědnosti výrobce a stanovením minimálních požadavků je možné vytvořit pobídky k udržitelnějšímu designu výrobků;

Ochrana spotřebitelů před zastaráváním softwaru

37. vyzývá k větší transparentnosti, pokud jde o možnost modernizace, bezpečnostní aktualizace a trvanlivost, což jsou všechno nezbytné aspekty řádného fungování jak softwaru, tak hardwaru; vyzývá Komisi, aby se zabývala nutností usnadnit větší spolupráci mezi podniky;

38. vybízí k transparentnosti ze strany dodavatelů a výrobců uvedením minimální doby, po kterou jsou k dispozici bezpečnostní aktualizace operačních systémů, v kupní smlouvě výrobku; navrhuje, aby byla stanovena definice přiměřené doby použitelnosti; dále zdůrazňuje, že v případě zabudovaných operačních systémů je zapotřebí, aby dodavatel výrobku zajistil dodání těchto bezpečnostních aktualizací; vyzývá výrobce, aby poskytovali jasné informace o kompatibilitě softwarových aktualizací a modernizací se zabudovanými operačními systémy, jež jsou spotřebitelům dodávány;

39. žádá, aby byly nezbytné aktualizace softwaru vratné a byly doprovázeny informacemi o důsledcích pro fungování zařízení; žádá rovněž, aby byl nový nezbytný software kompatibilní se softwarem předchozí generace;

40. vyzývá k tomu, aby byla prostřednictvím normalizace podporována vyměnitelnost jednotlivých dílů, včetně procesoru, s cílem zajistit možnost modernizace výrobků;

o

o o

41. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.